

**Kilpirauhassyövän radiojodihoito ≥ 30 mCi (yli 1110MBq),
EI THYROGEN - STIMULAATIOTA**

Sinulle on varattu hoituhuonepaikka osastolle 9 ____/____20__ klo ____.

Periaate

Radiojodihoito annetaan suun kautta kapselina. Osa Radioaktiivisesta jodista kulkeutuu kilpirauhaseen, jossa sen lähettämä säteily tuhoaa kilpirauhaskudosta. Tällä annoksella pyritään tuhoamaan kilpirauhassyöpäkudoksen ja mahdollisten etäpesäkkeiden lisäksi myös normaali kilpirauhaskudos, minkä tarkoituksena on sekä hoitaa syöpä, että mahdollistaa mahdollisimman hyvä syövän jatkoseuranta.

Esivalmistelut:

- Sinun pitää olla syömättä neljä (4) tuntia ennen hoidon antamista ja kaksi (2) tuntia hoidon saamisen jälkeen.
- Eräät ruokalajit ja lääkeaineet voivat vaikuttaa häiritsevästi jodin kulkeutumiseen kilpirauhaskudokseen. Sinun on kahden viikon ajan ennen hoitoa ja 4 päivää hoidon jälkeen noudatettava vähäjodista ruokavaliota, katso taulukko sivulta 3.
- Osa lääkkeistä, yskänlääkkeistä, voiteista, vitamiinivalmisteista ja luontaistuotteista voi sisältää runsaitakin määriä jodia. Jos käytät johonkin näistä ryhmistä kuuluvia tuotteita, tarkista tuoteselosteesta, sisältääkö se jodia. Jodia sisältäviä tuotteita tulee välttää taulukossa (sivu 3) olevan ohjeen mukaan.
- Röntgenvarjoainetutkimuksia ei saa tehdä tietyinä ajanjaksona ennen radiojodihoitoa, katso taulukko sivulta 3.
- Hoitoa ei anneta raskaana oleville eikä imettäville. Hedelmällisessä iässä olevien naisten tulee käydä raskaustestissä laboratoriossa (verikoe, virtsatesti ei ole riittävä) 3 päivää ennen hoitoa ja mahdollinen positiivinen raskaustestin tulos tulee ilmoittaa viipymättä isotooppiyksikköön.
- Kilpirauhaslääkityksessä (eli tyreostaatit ja kilpirauhashormonivalmisteet) pidetään taukoa hoitavan sisätautilääkärin antamien ohjeiden mukaan. Sivun 3 taulukossa olevat ohjeet kilpirauhaslääkityksestä ovat vain suuntaa antavia eivätkä sovellu kaikille potilaille sellaisenaan.

Hoidon antaminen ja toimintaohjeet:

Kapseli annetaan vuodeosastolla nro 9, jonne sinulle on varattu eristyshuone. Keskimääräinen sairaalassaoloaika on 1-3 vuorokautta. Eristysaikana et saa poistua huoneesta etkä saa ottaa vieraita vastaan. Hoidon saamisen jälkeen on vältettävä odottavien äitien ja pienten lasten (alle 10v) läheisyyttä Tästä saat henkilökohtaisen toimintaohjeen kotiutumisen yhteydessä.

Ole syömättä kaksi (2) tuntia hoidon antamisen jälkeen. Kapselin saamisen jälkeen voit juoda kupillisen lämmintä juomaa kapselin liukenemisen tehostamiseksi.

Yleensä radiojodihoito ei aiheuta merkittäviä sivuvaikutuksia, kuten pahoinvointia. Jos oksennat muutaman tunnin sisällä hoidon antamisen jälkeen, ole yhteydessä osaston hoitohenkilökuntaan.

Juo ylimääräistä nestettä ja virtsaa usein eristyksissä oloaikana hoidon antamisen jälkeen. Eritteet tarkasti viemäriin. Virtsaaminen myös miespotilailla suositeltavaa suorittaa istualtaan. Pese kätesi huolellisesti aina virtsaamisen jälkeen ja käytä kuivaamiseen kertakäyttöpyyhkeitä. Mikäli virtsaa joutuu vuodevaatteisiin, ole yhteydessä osaston hoitohenkilökuntaan.

Matkalla sairaalasta kotiin voit käyttää yleistä kulkuneuvoa, jos matka-aika on maksimissaan yksi tunti.

Koko kehon kuvaus:

Kotiuttamispäivänä sinulle tehdään koko kehon gammakuvaus. Esivalmisteluja ei ole. Sinulle on varattu aika

isotooppiosastolle ____/____ 20__ klo _____. Kuvaus kestää 30 - 90 minuuttia.

Jos suunnittelet pian radiojodihoidon jälkeen ulkomaanmatkaa, pyydä todistus isotooppiosastolta.

Mikäli on epäselvyyttä kyseisten asioiden suhteen, voit soittaa isotooppiosastolle puh.(06) 8264374.

Ajanvaraus on peruttava viimeistään viikkoa ennen varattua aikaa. Peruuttamattomasta ajasta perimme kulloinkin voimassa olevan asiakasmaksulain mukaisen sakkomaksun, joka on ilmoitettu sairaalan nettisivuilla.

OHJE KILPIRAUHASSYÖVÄN RADIOJODIHOITOON LIITTYVISTÄ LÄÄKETAUOISTA JA RUOKAVALIOSTA, jos Ei Thyrogen-stimulaatiota

Esivalmistelut (lääkitys, ravitseminen)	Tauolle ennen hoitoa tai kuvausta
Tyreostaatit eli kilpirauhasen toimintaa estävä lääke: Karbimatsoli (esim. Tyrazol) Propyyliourasiili (esim. Tiotil, Proracyl) NÄITÄ LÄÄKKEITÄ KILPIRAUHASSYÖVÄN RADIOJODIHOITOON TULEVALLA EI PITÄISI OLLA KÄYTÖSSÄ LAINKAAN	NOUDATA HOITAVAN LÄÄKÄRIN OHJETTA 2 PÄIVÄÄ 2-3 VIIKKOA
Kilpirauhashormonit: Tyroksiini (esim. Thyroxin, Thyrax) Trijodityroniini (esim. Liothyronin)	NOUDATA HOITAVAN LÄÄKÄRIN OHJETTA 4 VIIKKOA 2 VIIKKOA
Rytmihäiriölääke: Amiodaroni	3 KUUKAUTTA
Vähäjodinen ruokavalio	Aloitetaan 2 VIIKKOA ennen hoitoa ja jatketaan 4 päivää hoidon jälkeen: <ul style="list-style-type: none"> vältettävä kalan ja äyriäisten syömistä vältettävä kananmunan käyttöä maitovalmisteita korkeintaan 6 dl päivässä ja muutama siivu juustoa RUOKASUOLANA JODIOIMATON SUOLA (ESIM. JOZO®:lla on tuote, joka ei sisällä jodia)
Lääkeaineet, jotka voivat vaikuttaa häiritsevästi kilpirauhasen jodinottoon <ul style="list-style-type: none"> luontaistuotevalmisteet merilevävalmisteet (mm. Spirulina, Kelpasan, Kepamax) jodipitoiset lääkeaineet (esim. Betadine-valmisteet) monivitamiinivalmisteet (esim. Multivita) 	4-6 VIIKKOA
HUOM. Röntgenvarjoaineet <ul style="list-style-type: none"> suonensisäiset vesiliukoiset Jodia sisältävää suonensisäistä vesiliukoista röntgenvarjoainetta käytetään esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> varjoainetehosteisissa ja tietokonetomografiatutkimuksissa sepelvaltimoiden varjoainekuvauksessa 	2 kk

YLEISIÄ OHJEITA RADIOJODIHOITOPOTILAALLE JA HÄNEN LÄHEISILLEEN

WC-käynnit

Roiskeiden välttämiseksi tee kaikki tarpeesi istuallaan. Kuivaa alapääsi wc-paperilla ja huuhtele wc-pönttö. Pese kätesi mahdollisuuksien mukaan wc-tilassa, koska pesemättömien käsien mukana radioaktiivista ainetta voi siirtyä esimerkiksi ovenkahvoihin.

Pienet lapset

Annoksesta aiheutuva riski on suurempi alle 10-vuotiaille lapsille kuin sitä vanhemmille. Tästä syystä alle 10-vuotiaat lapset eivät saisi oleskella läheisyydessäsi tai asunnossasi. Jos tämä ei ole mahdollista, kanssakäymisen on oltava mahdollisimman vähäistä ja suoraa fyysistä kosketusta on vältettävä. Mitä suurempi etäisyys välillänne on, sitä pienemmiksi jäävät säteilystä aiheutuvat haitat.

Jos perheessäsi on pieniä lapsia, ja jos joudut asumaan samassa huoneistossa heidän kanssaan, tämä tarkoittaa heille ylimääräistä säteilystä aiheutuvaa terveysriskiä.

Raskaana olevat naiset

Raskaana olevan puolison/läheisen ja syntymättömän lapsen annos tulisi pitää niin pienenä kuin kohtuudella on mahdollista. Tällaisissa tapauksissa fyysinen kanssakäyminen on oltava mahdollisimman vähäistä.

Puoliso ja muut ihmiset kotona

Suoralle fyysiselle kosketukselle (halailu ja sukupuolinen kanssakäyminen) ei ole esteitä, mutta se on rajoitettava noin puoleen tuntiin vuorokaudessa ja kondomia suositellaan käytettäväksi 7 vrk aikana. On erittäin suotavaa, että nukkuisit yksin 2-8 vuorokauden ajan. Etäisyys toiseen nukkuvaan tulisi olla vähintään kaksi metriä, rajoitus koskee myös seinän takana nukkuvia.

Muutaman tunnin vierailulla ei tarvita erityisiä varotoimia, jos pysyttelet noin kahden metrin päässä toisista ihmisistä. Suoran fyysisen kanssakäymisen välttäminen vähentää vieraiden saamaa säteilyannosta. Pienten lasten ja raskaana olevien naisten vierailut eivät kuitenkaan ole suotavia.

Hedelmöittäminen ja raskaus

Hedelmöitys 6-12 kuukauden kuluessa radioaktiivisella jodilla annetusta hoidosta saattaa aiheuttaa vaurioita sikiölle.

Naiselle: Vältä raskaaksi tuloa YHDEN (1) VUODEN AJAN hoidon jälkeen.

Miehelle: Siittiösolut voivat vaurioitua säteilystä, joten sinua suositellaan olemaan siittämättä lapsia YHDEN (1) VUODEN AJAN hoidon jälkeen.

Rintaruokinta

Jos imetät, rintaruokinta on aina lopetettava ennen hoidon aloittamista, eikä sitä saa aloittaa uudestaan kotiin palaamisen jälkeen.

Ruokailuvälineet ja -astiat

Koska syljen ja muiden eritteiden jodipitoisuus on varsin korkea, toisten ihmisten ei pitäisi käyttää sinun kanssasi samoja ruokailuvälineitä ja -astioita, pyyhkeitä, vuodevaatteita jne. Pesun jälkeen ne ovat täysin turvallisia. Niitä ei ole tarpeen pestä erillään.

Liikennevälineet

Vältä matkustamista julkisilla liikennevälineillä ja takseilla ensimmäisen viikon aikana. Jos tämä ei ole mahdollista, rajoita matkustusaika noin kahteen tuntiin matkaa kohti. Lisäksi pyri pitämään mahdollisimman pitkä välimatka kanssamatkustajiin ja vaihtamaan paikkaa matkan aikana. Näin pienennät toisten ihmisten saamaa säteilyaltistusta.

Matkustaminen Venäjälle

Venäjän tulli on ottanut käyttöön annosnopeusrajan (3 $\mu\text{Sv/h}$) Venäjälle meneville säteileville aineille (Suomessa ympäristön aiheuttaman luonnollisen taustasäteilyn annosnopeus on keskimäärin 0.1 $\mu\text{Sv/h}$). Tätä annosnopeusrajaa sovelletaan myös potilaisiin, joille on annettu radioaktiivisia lääkevalmisteita. Jos siis annosnopeus mitattuna 1 m:n etäisyydeltä potilaasta mistä tahansa kehon osasta ylittää 3 $\mu\text{Sv/h}$, Venäjän tulli voi käännyttää henkilön rajalta.

Saamasi radioaktiivisen jodin annoksesta riippuen voit lähteä Venäjälle vasta 1-2 viikon kuluttua hoidosta. Todistus saadusta hoidosta ei riitä, vaan tarvitset tiedon annosnopeudestanne matkalle lähtiessäsi. Tämän voit käydä mittauttamassa isotooppiyksikössä.

Sosiaaliset tilanteet

Vältä sellaisia tilanteita, joissa olet läheisessä kanssakäymisessä muiden ihmisten kanssa useiden tuntien ajan (esim. elokuvat, teatteri, konsertit yms.).

Hoitolaitokset

Jos joudut sairaalaan tai muuhun hoitolaitokseen aikana, jolloin sinun on noudatettava rajoituksia, ilmoita tilanteesta välittömästi sinua hoitavalle henkilökunnalle.

Työpaikka

Jos joudut työssäsi läheiseen kanssakäymiseen muiden ihmisten kanssa, pyri pysyttelemään vähintään kahden metrin päässä heistä. Jos tämä ei ole mahdollista tai jos joudut työssäsi tekemisiin alle 10-vuotiaiden lasten tai raskaana olevien naisten kanssa, on sairausloma todennäköisesti tarpeen. Sairausloman pituuden arvioi hoitava sisätautilääkäri, joka laatii tarvittaessa todistuksen sairauslomasta.